

PEMBE

ve

YUSUF

CANAN TAN

Birinci Bölüm

YUSUF

Bileklerine kadar çamura belenmiş, ilk bakışta asker postalını andıran yüksek konçlu kaba potinler var ayağında. Saçı başı darmadağın, bakışları tedirgin. Birilerinden ya da bir yerlerden kaçarken, beklenmedik bir şekilde önüne çıkan mucizevi sığınağa kendini atıvermiş gibi.

Gözleri, ÂDEMOĞLU PANSİYON yazısının üzerinde, “Yeriniz var mı abi?” diyor.

Recep’in, yanıt vereceğine, tepeden tırnağa kendisini süzmesine farklı anlamlar katarak ekliyor hemen:

“Param var!”

Cebindeki kâğıt para tomarını çıkarıp bankonun üstüne koyuyor.

Belli belirsiz gülüyor Recep. Kaç yaşında var şu oğlan? On altı, on yedi? Bilemedin on sekiz. Yok, o kadar değildir! Neyse... Hangi rüzgâr attıysa onu buralara, belli ki fena hırpalamış.

“Koy o parayı cebine!” diyor tatlı sert. “Çıkarken hesap görülür bu pansiyonda. Ne kadar kalmayı düşünüyorsun?”

“Bir gece” diyor oğlan. “Yok yok, iki gece” diye düzeltiyor hemen. “Belki de daha fazla” diyor dişlerinin arasından.

“Adın neydi?” diye soruyor Recep, duvardaki panoya asılı anahtarlardan 6 numaralı olanı uzatırken.

“Yusuf.” Bir iki saniye duraklayıp ekliyor: Yusuf Yedekçi.”

“Tamam Yusuf. Koridorun sağ tarafındaki en son oda senin.”

Hayret, nüfus cüzdanı bile istemedi! Kayıt kuyut, hiçbir şey yok.

“Hepsi bu mu?” diye çekinerek soruyor Yusuf.

“Evet. Ne olmasını bekliyordun?”

Sert mi çıktı biraz? Zaten gariban oğlan!

Anahtarını alıp odasına yollanmaya hazırlanan Yusuf'un arkasından sesleniyor Recep.

“Bu gece fasıl var pansiyonda. Bekleriz.”

Duyduklarını algılayamamış gibi, donuk bir bakış fırlatıyor Yusuf. Recep'in, çamurlu ayakkabılarının üzerinde yakaladığı bakışlarına sessiz bir yanıt veriyor gözleriyle.

“Ne faslı be abi!” diyor içinden. “Ayakkabılarıma bulaşanın ne olduğunu sor önce. Mezarlık çamuru o! Bilir misin nasıldır mezarlık çamuru? Aha böyle boz renkli, sıvışık, yapışkan... Orada yatanların ruhlarından kopan haykırışlarla ağdalaşmış. Bugün ablamı gömdüm ben! Kürek kürek toprak attım üstüne. Can'ımın yarısı orada kaldı... Sen hiç ablanı gömdün mü abi?”

“Açılırsın, ferahlarsın” diye ısrar ediyor Recep. Yusuf'un iç dünyasında yaşadıklarının bire bir tanıdığıymış da, onu avutmaya çalışıyormuş gibi.

“Küfür mü ediyon be abim!” diyecekken, “Bilmem ki...” dökülüyor ağzından. Başını önüne eğip odasına doğru yürüyor.

Yıllar, Yıllar Önce...

KEDER

Ağustos sıcağı, kimi yerde keskin dönemeçlerle zikzaklar çizip kimi yerde düzleşen, engebeli araziye uyum sağlamak istercesine bir daralıp bir genişleyen tozlu sokakları yalayıp kavururken, yüksek avlu duvarlarının içine kapanmış evleri de ihmal etmiyordu. Yazın sıcağını, kışın soğuşunu göğüsleyen taş duvarlar üstlerine çöken ateşten şeffaf bir topun hükmüne boyun eğmiş, yanaklarında gezinen kavurgan alevlere teslim olmuşlardı.

Hamdullah Bey'in evini çevreleyen duvarlar, diğer evlerinkinden daha yüksekti sanki. Aile mahremiyetini ketum bir tavırla içinde saklamak ister gibi. Ne çok emek vermişti bu eve Hamdullah Bey... Siyah bazalt taşların arasına beyaz şeritler halinde çekilmiş derzlerin, pencere ve duvarların üzerindeki motiflerin, sürme ve nakışların fikir babası ve mimarı oydu.

Ve şu anda ölüm döşegindeydi Hamdullah Bey. Avlu ile evin arasındaki üç tarafı penceresiz, ön yüzü avluya kucak açmış, avlu zemininden iki basamakla çıkılan çift gözlü eyvana sermişlerdi yatağını. Burada bekleyecekti ölümü.

Dış dünyadan soyutlanmış, kendi mahremiyetine gömülmüş ev halkı, kaçınılmaz sonun farkındaydı. Hamdullah Bey'in karısı Fatma, kızları Fikriye, Miriye ve Dürdane, gelini Zehra, erkek kardeşleri Hamit ve Celil, açıktan açığa dile getiremeseler de, aylardır yatağa çakılı vaziyette, hayatla olan bağı cılız bir nefesten ibaret kalmış, seksen yaşın üzerindeki Hamdullah Bey için ölümün tam anlamıyla bir kurtuluş olacağına bilincindeydiler. Ama bu gerçeği göremeyen, daha doğrusu kabullenemeyen biri vardı aralarında: Hamdullah Bey'in biricik oğlu Servet!

Hamdullah Bey'in üç kızının ardından, kucağına aldığı tek erkek evladıydı Servet. Kıymetlisiydi. Adı gibi, hayatının biricik servetiydi. Servet de onun devasa sevgisini karşılıksız bırakmamış, marazi bir tutkuyla bağlanmıştı babasına. Dünya bir yana, babası bir yanaydı Servet için.

Avludan eve girişte, sağır duvarlara yaslanmış merdivenlere, o merdivenlerle çıkılan odalara, avlunun ortasındaki sekiz köşeli şadırvanlı havuza dalıp giden yaralı bakışları, sessiz bir isyanı

haykırıyordu. Babasının elinin ve gözünün değdiği her zerre, dayanılmaz bir acı yumağı oluşturuyordu yüreğinde.

Öfkeliydi Servet. Çevresini saran kayıtsız şartsız teslimiyet içindeki tüm yakınlarına, onların ölümü davet eder tarzdaki davranışlarına öfke kusuyor, bu arada kendini de acımasızca sorgulamaktan geri durmuyordu.

Babasına layık bir evlat olabilmiş miydi? Hayır! Ona adını taşıyacak, daha da önemlisi o adı sürdürecektir, Hamdullah diye çağırabileceği bir erkek torun verememişti ne yazık ki. Makûs kader, anası gibi karısı da kız doğurmaya şartlanmıştı sanki.

Üç yıl olmuştu evleneli. Üst üste iki kız doğurmuştu Zehra. Hamileydi gene. Sekiz aylık. Biraz daha dayanabilir miydi babası? Bu sefer oğlu olurdu belki Servet'in.

Hayır, o günü görmeden ölmemeliydi babası!

Gözü, avlunun çevresinde halkalanmış kalabalığa çay ve su dağıtan Zehra'ya takıldı. Zehir misali tehditkâr bakışlarla süzdü karısını. “Ya oğlan doğurursun ya da...” der gibi.

Fatma Hanım'ın bakışları da gelinin üzerindeydi. Bu beceriksiz taze, bu sefer oğlan doğurup Servet'in gitgide yaklaşan acısına bir nebze derman olabilseydi bari.

Kaynanasının ve kocasının, üzerinde sabitlenmiş bakışlarından rahatsız olmuştu Zehra. Boşalan bardakları tepsiye sıralayıp mutfığa attı kendini. İçi çekiliyordu. Tepsiyi tezgâhın üzerine bıraktı. Yaprak gibi titreyen bedenini duvara yasladı. İçindeki garip hareketlenmeyi neye yoracağını bilemiyordu. Bükülüveren dizlerinin üzerine çöktü, yığılıverdi oracığa.

“Ne oldu kız? Doğuruyor musun yoksa?”

Fikriye'ydi. Büyük görünmesi. Renginın solduğunu, halindeki garipliği görüp peşinden gelmişti gelininin.

Zehra'nın bacaklarından inip mutfak taşında yol yol iz bırakan bulanık sıvının üzerinde birleşti gözleri.

“Kesen patlamış!” diye haykırmasıyla avluya koşması bir oldu Fikriye'nin. Doğruca anasının yanına gitti. “Zehra doğuruyor” diye fısıldadı kulağına. “Kesesini patladı.”

Oturduğu yerde hafifçe doğruldu Fatma Hanım.

“Tam sırası!” diye söylendi. “Kesesini yerine kendi patlasaydı meymenetsizin.”

Ebe çağırarak durumda değillerdi. Mutfığın yanındaki ara odada yere yatırdılar Zehra'yı. Çaresiz, görünmelerinin el yordamı ebeliğinde çekecekti doğum sancısını...

Olanların farkında bile değildi Servet. Oradaki herkesle ve kendi içsesiyle kavga halindeydi. Hamdullah Bey'in başında Kur'an okunmasına bile tepkiliydi. Kur'an okumanın, babasını ölüme daha da yaklaştıracığını düşünüyordu.

"Ne gerek var?" diye kafa tuttu. "Görmüyor musunuz, yaşıyor babam."

Fatma Hanım öfkeyle baktı oğluna. Bunca yıl aynı yastığa baş koyduğu kocasını ebediyete uğurlayacak olmanın acısı üzerine, içeride gelini doğum sancıları çekerken, bir de bu deli oğlanla mı uğraşacaktı? Tam ağzını açıp bir şeyler söyleyecekti ki, Hamdullah Bey'in küçük kardeşi Celil Bey araya girdi.

"Tövbe de oğlum! Okunan Yasin duası Kur'an'ın kalbidir. Sekerattaki faniye gideceği yolun kapılarını açar. Dua etmek zamandır artık."

Evet, sekerattaydı Hamdullah Bey. Ne kalın bir sis perdesi gibi üstüne çöken boğucu sığının farkındaydı, ne üzerine sabitlenmiş umutsuz bakışların, ne de çaresizlik içinde kıvranan biricik oğlunun nafile çırpınışlarının.

Gözleri babasının mum gibi erimiş sapsarı yüzünde, sayıklar gibi, "Keşke onun yerine ben ölseydim!" dedi Servet.

Bu kez, "Ağzından yel alsın!" diyerek, Hamit amcası susturdu Servet'i. "Böyle konuşma" dedi. "Allah'ın gücüne gider. Ölüm de hayatın bir parçasıdır oğlum. Yaşayacağı kadar yaşadı baban. Allah sıralı ölüm versin. Sen de kendini bu sonuca alıştı ve toparlan artık."

Bitmek bilmeyen upuzun bir geceydi. Hem Hamdullah Bey'in başında bekleyenler, hem de içeride acılı feryatları duyulmasın diye yumruk yaptığı ellerini dişleyerek doğum sancısı çeken Zehra ve ebeliğini yapan görümceleri için.

Sabah ezanıyla beraber, Hamdullah Bey'in kasılı kalmış kolları ve bacakları, beklenen huzura kavuşmuş bir halde gevşeyiverdi. Böyle durumlarda ne yapılması gerektiğini iyi bilen Hamit ve Celil Beyler, ağabeylerini önce yüzü kibleye gelecek şekilde sağ yanına yatırmayı denediler. Olmadı. Başının altına küçük bir yastık yerleştirerek yüzünü ve ayaklarını kibleye çevirdiler.

Hamit Bey alçak sesle Kur'an okurken, Celil Bey kurumuş dudaklarını ıslatıyordu ağabeyinin.

Az sonra son nefesini verdi Hamdullah Bey. Hıçkırıklara boğulan Fatma Hanım'ın, kendini yerden yere atan Servet'in, günlerdir için

için bu anı bekleyen ve şimdi abartılı haykırışlarla üzüntülerini dile getiren uzak yakın akrabaların aksine, Hamit ve Celil Beyler son derece soğukkanlı hareket ediyorlardı.

Önce gözlerini kapatıp çenesini bağladılar Hamdullah Bey'in. Çevrelerindeki dışarı çıkardıktan sonra, sırtüstü yatırdıkları ağabeylerini kollarını, bacaklarını düzleyip iki yanına getirdiler. Henüz soğumamış bedenini soyarak karnının üzerine bıçak koydular, beyaz bir çarşafla örttüler üstünü.

Gereken yapılmıştı. Ağabeylerine huzur içinde ağlayabilirlerdi artık...

Aynı anda ince bir çığlık yükseldi evin içinden. Yeni bir bebeğin doğuşunun, hayata merhaba deyişinin müjdesiydi bu çığlık.

Ama Zehra için müjde değil, kapkara bir yasın habercisiydi bebeğinin çıığı. Kahır yüklü bir inleyişle içini çekti.

Doğurduğu bebek kızdı!